

Reactie op antwoorden van de minister op eerste serie vragen van D66¹

Vraag 1

Op de vraag of mevrouw W. tegenover de RR heeft verklaard dat zij op de achterzijde van blad 1 heeft geschreven antwoordt de minister niet simpel met ja of nee, maar meldt dat W. dit *denkt* (zelfs cursief geschreven). Dan heeft de minister het rapport niet goed gelezen, want W. bevestigt wel degelijk dat zij op de achterzijde heeft geschreven en ondersteunt het met aantekeningen die zij daags na de proef zou hebben opgeschreven. **W. verklaart dat zij *denkt* dat de ontbrekende zinnen zijn ontstaan omdat zij op de achterzijde heeft geschreven en dat zij *denkt* dat ze dus nog op de achterzijde staan.** [blz. 97] Dat *denken* slaat dus niet op het op de achterzijde schrijven, maar op de gevolgen ervan.

De advocaat heeft volgens de minister gemeld dat hij geen onregelmatigheden heeft waargenomen. De advocaat verklaart immers ongevraagd aan het eind van zijn verhoor: **“Ik heb geen enkele onregelmatigheid vast kunnen stellen. De schrijfproef is correct afgenomen [blz 93]”** De minister probeert deze opmerking af te zwakken door een terloopse opmerking in het rapport van de Rijksrecherche, waarbij de minister ten onrechte de indruk wil wekken dat de advocaat het niet meer zo goed weet. Op 22 april 2009 is inderdaad aan de advocaat nogmaals de vraag gesteld of hij zich iets kon herinneren met betrekking tot de ontbrekende passage. De advocaat antwoordde hierop dat hij zich dat niet kon herinneren. [blz 11] Zo klinkt het natuurlijk anders dan in het antwoord van de minister gesuggereerd wordt.

De rechercheur heeft op 6 april 2006, dus drie dagen na de schrijfproef geverbaliseerd dat zich **“tijdens de schrijfproef geen bijzonderheden hebben voorgedaan”** Ook tegenover de RR houdt hij vast aan deze verklaring. Als de minister wijst op de verstreken tijd tussen april 2006 en december 2009 als excuus dat de rechercheur niets weet van het ontbreken van zinnen en het opnieuw schrijven van de tekst, kan dat alleen een poging zijn om de verklaringen van de rechercheur af te zwakken. Zo iets majeurs als het laten overschrijven van de test moet natuurlijk zijn opgevallen en geverbaliseerd. Dat de rechercheur zo iets niet meer weet na twee en een half jaar, waarin de schrijfproeven continu onderwerp van discussie zijn geweest, en zich wel andere veel minder belangrijke details weet te herinneren, is volkomen ongeloofwaardig. De minister geeft eigenlijk geen antwoord op de vraag want die luidde of de rechercheur verklaard heeft dat zich geen bijzonderheden hadden voorgedaan.

Het antwoord van de minister had gezien de feiten niet anders kunnen luiden dan onomwonden driemaal JA.

Vraag 2 en 3

De minister suggereert hier dat het NFI niet de originele formulieren van de tekst van W. heeft ontvangen en dat de RR de formulieren heeft gezien die wel naar het NFI zijn gegaan. Hierop stond geen tekst op de achterzijde. Toch spreekt de RR over **originele** schrijfproeven. Volgens de minister zijn er dus twee originele schrijfproeven N2, althans van blad 1. Eén met de ontbrekende passages op de achterzijde en één zonder deze passages. Volgens de minister is de eerste **mogelijk weggegooid**. Uit vraag 1 blijkt dat niemand iets weet van twee originelen, laat staan dat er een is weggegooid. Het moet vermeld worden dat ook mevrouw W. in haar aantekeningen van daags na de proef en in haar verhoor bij de Rijksrecherche wel schrijft en spreekt over het op de achterzijde schrijven, wel schrijft over het doorstrepen van een woord, maar geen woord zegt over het opnieuw schrijven of overschrijven van blad 1. Dit antwoord van de minister moet daarom gezien worden als een verzinzel en is dus een leugen aan de Tweede Kamer. De

---

¹ De bladzijdennummers tussen blokhaken [] verwijzen naar pagina's in het RR rapport.

RR heeft wel een suggestie in deze richting gedaan in het rapport, maar noemt dit een hypothese. De minister gaat echter veel verder en vult de hypothese verder aan met onbewezen suggesties, zoals het weggooien van het origineel. Als er al sprake is van twee originelen dan is nu onduidelijk op welk van die twee het door W. genoemde doorgestreepte woord staat.

De minister gebruikt nog wel het woord "mogelijk" maar dat is helemaal niet relevant, want het originele blad 1 met de tekst op de achterzijde is gewoon niet aanwezig of het nu weggegooid is of op een andere wijze is verdwenen is om het even. Het is ook duidelijk dat dat blad niet bij de stukken zat die op 4 april 2006 naar de officier van justitie zijn gestuurd, want niemand schrijft erover, de rechercheur niet in zijn PV's van 3 en 4 april en de OvJ niet in zijn PV van 3 oktober. Het blad is dus niet verloren, maar moet dan wel moedwillig zijn verwijderd zonder enige melding daarvan en zonder dat iemand het heeft gemerkt. Dit is zo onwaarschijnlijk, dat het daarom al niet waar kan zijn, of als een daad van fraude gezien moet worden.

Hoe de minister nog deze gang van zaken, die nota bene in tegenspraak is met de onder ambtseed opgemaakte processen-verbaal met droge ogen durft te verdedigen is een raadsel.

De minister geeft een mogelijk scenario aan op basis van de privé aantekeningen van mevrouw W. De minister ziet daarbij geen reden om te twifelen aan deze aantekeningen en verklaringen van W. en noemt de vraagstelling zelfs suggestief. Er wordt niet aan W. getwijfeld omdat zij **vrijwillig haar medewerking had gegeven** en omdat de minister niet kan inzien hoe het **moedwillig niet opschrijven** van 15 van de 230 woorden de conclusie van het NFI zou kunnen beïnvloeden. De minister heeft hiermee het probleem een grote draai gegeven. Er is nooit en door niemand beweerd dat W. moedwillig tekst heeft weggelaten, maar er is beweerd dat de schrijfproef gemanipuleerd is en dat er met de originelen is gerommeld, waardoor het heel goed mogelijk is dat het NFI misleid is door het OM. En sinds wanneer is het vrijwillig meewerken aan een onderzoek op zich juridisch bewijs dat alle verklaringen waar zijn?

Tevens geeft de minister ook hier geen antwoord op de gestelde vraag waarom het OM in het persbericht niet heeft vermeld dat de RR geen tekst op de achterzijde heeft geconstateerd. De gegeven verklaring dat de RR een ander origineel in handen had dan dat naar het NFI is gegaan is geen antwoord op de vraag waarom dat dan niet vermeld is.

Vraag 4

De hypothese is volgens de minister gebaseerd op de verklaringen van W. (zie ook boven), maar hij laat opnieuw weg dat de hypothese wordt tegengesproken door de advocaat en de rechercheur. De laatste vastgelegd in processen-verbaal die onder ambtseed zijn opgemaakt. Een enkele verklaring van een verdachte is voor de minister blijkbaar hier van grotere waarde dan onder ambtseed opgemaakte stukken. (N.B. W. wordt in het handschrift onderzoek gezien als verdachte van het schrijven van de anonieme briefjes, maar is uitdrukkelijk niet door het OM als verdachte in juridische zin beschouwd).

Belangrijker nog is dat de minister helemaal geen antwoord geeft op de vraag. De vraag is naar de ondersteuning voor het overschrijven. Wat is er volgens de minister gebeurd:

1. W. schrijft op de achterzijde
2. W. schrijft blad1 over op verzoek van de rechercheur
3. De Rijksrecherche heeft het overgeschreven blad 1 in zijn bezit

Het gaat dus over de ondersteuning van stap 2. De enige ondersteuning die de minister noemt zijn de verklaringen van W. Maar dat is een verklaring van punt 1! W. verkaart juist niet dat punt 2 is gebeurd. Daarentegen zijn er alleen ondersteuning dat 2 **niet**

gebeurd is. Zowel de advocaat als de rechercheur verklaren tegenover de Rijksrecherche en in de PV's dat zich geen bijzonderheden hebben voorgedaan. Het overschrijven is dus een suggestie van de minister zelf die daarvoor geen enkel feit kan aandragen.

De minister meldt terecht dat de FT norm niet voorziet in het geheel of ten dele overschrijven van de dicteetekst. Het is dus absoluut verboden. Toch beweert hij dat het wel is gebeurd zonder daar enige consequentie aan te verbinden. Slechts de rechercheur krijgt ervan langs dat hij dat had moeten verbaliseren en dus in gebreke is gebleven. Maar de rechercheur heeft altijd verklaard er niets van te weten. Als er niet is overgeschreven kan de rechercheur dat ook niet vermelden.

De minister stelt hier nu dat de tekst niet in zijn geheel is overgeschreven en dat dat niets afdoet aan het onderzoek van het NFI. Ten eerste valt op dat het hierboven geschetste scenario cq. hypothese nu als vaststaand feit wordt gepresenteerd. Ten tweede maakt de minister zich in het geheel geen zorgen dat het overschrijven niet toegestaan is en het NFI onderzoek dus per definitie onbetrouwbaar is. Voor de deugdelijkheid van het NFI onderzoek wordt als bewijs geponeerd dat het NFI geen probleem had met het ontbreken van een tweetal regels. Maar het was helemaal niet de taak van het NFI om de aangeleverde documenten te onderwerpen aan een betrouwbaarheidsonderzoek. Het NFI mocht er uiteraard vanuit gaan dat het van het OM deugdelijk materiaal zou krijgen. Dat het NFI met gefraudeerd materiaal een uitspraak doet, wil natuurlijk niet zeggen dat het materiaal daarom bruikbaar was en er dus geen fraude gepleegd was.

Vraag 5

Terecht wordt hier gesteld dat de RR niet heeft vastgesteld dat er een herstelactie geweest is, waarbij blad 1 is overgeschreven, maar de RR heeft ook niet vastgesteld dat het een reële mogelijkheid is. Wel is er een poging gedaan een hypothese te geven afgaande op de verklaring van mevrouw W. dat zij op de achterzijde heeft geschreven en de eigen waarneming dat er niets op de achterzijde staat [blz. 17]. Daarbij wordt voorbij gegaan aan de verklaringen van de advocaat en de afnemende rechercheur en zijn proces-verbalen. De minister vermeldt niet dat in het rapport ook staat dat deze hypothese is besproken met de hoofdofficier van justitie en dat na overleg is besloten om de hypothese niet voor te leggen aan de rechercheur, mevrouw W. en de advocaat. In plaats van de hypothese te toetsen is hij als vaststaand feit gepresenteerd door het OM in het persbericht en wordt ook hier door de minister dan eens met een slag om de arm dan weer als vaststaand feit gepresenteerd. Daarbij heeft de minister niet geschroomd om de hypothese van de RR nog uit te breiden met de zelf bedachte suggestie dat het eerste origineel weggegooid is.

Vraag 6

Onbegrijpelijk is dat de fraudehypothese niet is onderzocht en terzijde is gelegd. Dit is vooral vreemd omdat het RR onderzoek juist is gestart vanwege de niet te stoppen stroom van beschuldigingen richting OM. Volgens de minister was er geen enkel aanknopingspunt. Dit is een aperte leugen. Op pagina's 134-138 en 145-170 geven de woordvoerders van de burgers, Beetz en Dankbaar een lange lijst van aanwijzingen, tegenstrijdige processen-verbaal en zelfs ogenschijnlijke bewijzen. De werkelijke gang van zaken rondom de ontbrekende passages is nog steeds volledig onduidelijk. De genoemde hypothese is onhoudbaar en kan slechte gezien worden als een slechte poging om gepleegde fraude te maskeren. Maar ook van de geconstateerde onmogelijke tijdlijnen (vraag 7) is nog niet het begin van een bewijs gevonden. Daarnaast laat het RR rapport nog een flink aantal tegenstrijdigheden zien, die hier nog geneens aan de orde zijn gekomen (zie ook vraag 8). Daarnaast geeft de hypothese van de minister geen verklaring voor het ontbreken van een andere passage op blad 3 van de proef van mevrouw W. Ook de RR zwijgt over deze omissie in alle toonaarden.

Opnieuw probeert de minister de correctheid van de documenten te bewijzen met het onderzoekresultaat van het NFI, terwijl de beschuldigingen richting OM niet gaan over het resultaat maar over de wijze waarop het onderzoeksmateriaal gecreëerd is.

De minister vindt zelfs de fraudehypothese op **voorhand** niet aannemelijk. Het onderzoek is dus vooringenomen gedaan en dat wordt ook nog erkend. Erger is dat de argumentatie ervoor weer gevonden wordt in het niet opschrijven van 15 gedicteerde woorden. Hierboven is al uiteengezet dat dit een ernstig misleidende draai is van de beschuldigingen.

Vraag 7

Het is niet duidelijk welke twee betrokkenen hier bedoeld worden. Feit is dat de rechercheur bij proces-verbaal heeft vastgelegd dat hij op 30 maart 2006 de opdracht heeft gekregen van het OM. Voor de RR verklaart hij dat hij eerder geen handelingen heeft verricht. De medewerker van het OM in Zwolle die hem heeft geïnstrueerd heeft aan de RR verklaard dat hij uit zijn agenda heeft kunnen vinden dat hij de instructie op 30 maart om 11 uur te Zwolle aan de rechercheur heeft gegeven. Feit is ook dat bij meerdere processen-verbaal is vastgelegd dat de eerste schrijfproef ook op 30 maart 2006 om 11 uur is gehouden in Apeldoorn en de tweede om 15 uur op een andere plek in Apeldoorn. Feit is dat de rechercheur voor de RR heeft verklaard dat hij bij alle proeven aanwezig was. De minister suggereert dat de datum van de instructie onduidelijk is, maar dat is een eigen verzinsel, want de RR suggereert dat de datum en/of tijd van de eerste proef later moet zijn geweest. De minister geeft opnieuw geen volledig antwoord op de vraag. Wel is waar is er enig onderzoek gedaan, maar de RR heeft niet kunnen vaststellen hoe de tijdstippen wel zouden moeten zijn, zonder de mogelijkheid van fraude waarbij de tijdstippen foutief verzonden zijn, als mogelijkheid te zien.

Vraag 8

De minister ontkent dus de vier in de vraag genoemde feiten.

- Hij vindt dus dat er niet strijdig met de NFI richtlijnen is gewerkt, terwijl hij in vraag 4 die strijdigheid juist bevestigt, zij het zonder daar consequenties aan te verbinden.
- Hij vindt dus dat de herstelhypothese wel ondersteund wordt door het onderzoek, dus ook dat er is overgeschreven en blad 1 is weggegooid, terwijl dat nergens uit het onderzoek te lezen valt.
- Hij vindt dus dat de fraudehypothese wel is onderzocht, terwijl hij in vraag 6 uitgebreid zegt dat het niet is onderzocht.
- Hij vindt dus dat er wel onderzoek is gedaan naar de tijdstippen en data, terwijl dat onderzoek helemaal niets heeft opgeleverd en dus minimaal onvolledig is geweest.
- Hij vindt dus dat er geen tegenstrijdigheden en inconsistenties in de verklaringen zitten en gaat daarbij voorbij aan de volgende in zijn beantwoording niet eerder genoemde tegenstrijdigheden:
  1. De FT-norm vereist aftekenen van alle formulieren, 11 van de 16 formulieren zijn niet afgetekend, 2 formulieren zijn door de verkeerde persoon afgetekend. In strijd met deze norm hebben de politieagenten Bulder, Schoenmaker en Harts de administratieve gegevens op de door hen afgenomen schrijfproeven niet afgetekend. Rechercheur Van Roemburg verklaart in zijn proces-verbaal van 3 oktober 2006 dat hij de proef N2 abusievelijk heeft afgetekend terwijl hij nu juist die proef wel had afgenomen. Van Roemburg heeft op de schrijfproeven nog de namen geschreven van de afnemende rechercheurs, maar op geen van de personaliaformulieren zijn de administratieve gegevens ingevuld.

2. Verschillende rechercheurs verklaren verschillend over wie de anonieme schrijfsters (N1, N3 en N4) heeft benaderd. Van Roenburg verklaart dat hij dat heeft gedaan, maar Harts verklaart N4 te hebben benaderd, N1 verklaart door Bulder te zijn benaderd en N3 verklaart door Schoenmaker te zijn benaderd.
3. Harts verklaart voor de Rijksrecherche niet meer te weten bij wie hij de schrijfproef heeft afgenomen, terwijl hij tot tweemaal toe (april 2006 en april 2008) verbaliseert dat hij de schrijfster ambtshalve kent. Mevrouw N4 weet niet meer wie haar heeft benaderd en evenmin dat het, de haar ambtshalve bekende, Harts was die bij haar de schrijfproef heeft afgenomen
4. De verschillende rechercheurs Van Roenburg, Bulder, Schoenmaker en Harts verklaren verschillend over het vereiste opleidingsniveau van de referentiepersonen en zij hebben allen referentiepersonen met een onjuist opleidingsniveau gezocht. Zij handelden daarmee in strijd met de processen-verbaal.
5. Bulder, Harts en Schoenmaker verklaren allen in hun processen-verbaal "*de rede van de schrijfproef was mij niet bekend*" terwijl zij tegenover de Rijksrecherche verklaren dat zij de reden wel kenden en wisten dat het in het kader van de DMZ was
6. De rechercheur, Wittermans en haar advocaat Vlug verklaren verschillend over wie de schrijfproef bij Wittermans heeft afgenomen, wat deze afnemer wel en niet wist van de zaak en dat deze afnemer wel of niet wist wie Wittermans en de advocaat waren.
7. De officier van justitie van der Meijden verklaart dat, nadat hij ontdekt zou hebben dat één van de schrijfproeven incompleet was, hij hierover contact heeft gehad met Fagel van het NFI terwijl Fagel verklaart dat de ontbrekende tekst hem niet is opgevallen en dat hij pas op 16 december 2008 geconfronteerd werd met de ontbrekende tekst.
8. De heer Fagel (NFI) was volgens sommigen wel en volgens sommige niet aanwezig bij het voorbereidende FIT overleg.
9. Bulder verbaliseert dat zij de schrijfproef op 30 maart om 11.00 uur heeft afgenomen terwijl van Roenburg verbaliseert dat hij pas op 30 maart opdracht heeft gekregen, welke datum (en tijdstip van 11.00 uur) wordt bevestigd door de agenda van opdrachtgever Van den Hazel van het OM te Zwolle. Schoenmaker verbaliseert dat hij de schrijfproef eveneens op 30 maart om 15.00 uur heeft afgenomen, bevestigd door N3. Terwijl Van Roenburg die dag de opdracht pas ontving in Zwolle, het onderzoekkoffertje nog moest halen in Zutphen, 3 rechercheurs en referentiepersonen moest uitzoeken en dan zelfs eerst nog aanwezig was bij de proef van N1 om 11.00 uur in Apeldoorn en ook aanwezig was bij deze proef van N3.